

Waddenexcursie 1999

Volgens het rooster zouden we dit jaar Terschelling weer aandoen om te genieten van het jaarlijkse waddenweekend.

Helaas bleek dat, toen ik begin januari "De Wierschuur" wilde bespreken, dit onderkomen al de hele maand september en de eerste twee weken van oktober was volgeboekt.

Rondbellen leverde, voor wat betreft de maand september, hetzelfde resultaat op bij vakantiehuis "Het Westend" op Vlieland.

De enige optie die nog openstond was het eerste weekend van oktober op Vlieland.

Na ruggespraak met enige waddengangers is besloten, mede gezien de accommodatie van vakantiehuis "Het Westend", te kiezen voor 1,2 en 3 oktober.

Drie belangrijke redenen om deze waddenexcursie niet te missen:

Voor de enthousiaste vogelaars (en zijn we dit niet allemaal?), valt deze periode prima in de trektijd.

Voor de wat meer Bourgondisch ingestelde natuurvrienden (en zijn we dat ook niet allemaal?; op persoonlijke titel durf ik te beweren dat het aantal personen behorende tot deze categorie in de jaren dat ik deze excursie organiseer, laat ik het voorzichtig zeggen, beslist niet is afgenomen) werkt de tijd in het voordeel. Er bestaat nu immers de mogelijkheid, om zonder schroom, 's morgens een uurtje langer na te genieten van de avond ervoor.

Zowel voor de doorgewinterde als voor de beginnende "waddenganger" is 1999 een "must". Welke zichzelf

respecterende natuurvriend wil niet bij het laatste waddenweekend van deze eeuw aanwezig zijn? En u denkt natuurlijk wel dat het waddenweekend "millenniumproof" is, en ondergetekende doet zijn uiterste best om daar voor te zorgen, ...maar!!!??

U zult begrijpen dat ik, naar aanleiding van bovengenoemde redenen, verwacht dat het stormloopt bij de inschrijving voor dit waddenweekend. Daarom stel ik u graag in de gelegenheid tijdig een plekje te reserveren. (LET OP: HET MAXIMALE AANTAL DEELNEMERS IS SLECHTS 50)

Nog even de gegevens op een rijtje:

Waddenexcursie naar Vlieland: vrijdag 1 t/m zondag 3 oktober 1999

Kosten: f 130,-

Inschrijven: Bovenstaand bedrag overmaken op rek, nr. 2573795 t.n.v. Penningmeester Vogelbescherming Noordwijk onder vermelding van "Waddenweekend"

Nadere gegevens omtrent exacte tijd en plaats van vertrek, onderkomen, eten, fietsenhuur, programma enz., krijgt u na inschrijving t.z.t. thuisgestuurd.

Voor eventuele vragen kunt u mij altijd bellen. Telefoon: 071-3610945

Met vriendelijke waddengroet,

Rien Sluijs

Nieuw in de Jan Verwey Bibliotheek

Jelle van Dijk

Vader H. 1998. Veertien jaar broedvogelinventarisaties in de Amsterdamse Waterleidingduinen van 1984 tot en met 1997. Gemeentewaterleidingen Amsterdam.

In 1984 ging het Broedvogel Monitoring Project (BMP) van SOVON van start. Dit was voor een aantal leden van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland een goede aanleiding om met acht plots een broedvogelonderzoek in de AWD te beginnen. Regelmatig werd men, veelal uit jagerskringen, bestookt met verhalen over de dramatische achteruitgang van kleine vogels vanwege predatie door Vossen en kraaiachtigen.

Het jaarlijks volgen van de broedvogelstand volgens duidelijk omschreven richtlijnen zou gegevens kunnen opleveren waarmee dit soort verhalen ontkracht zou kunnen worden. Bovendien was de terreinbeheerder erg geïnteresseerd in de gevolgen van de begrazing voor de broedvogelstand.

De gebieden die jaarlijks geïnventariseerd werden, liggen alle in het noordelijke deel van de AWD. Hierbij zijn bekende gebieden als het Eiland van Rolvers en het Paradijsveld (beide niet toegankelijk).

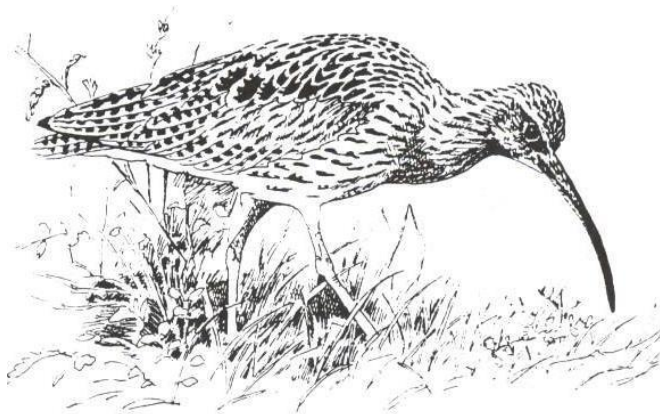
Langs de binnenduintrand werden twee plots onderzocht, één bij het Pannenland en een ander ten zuiden van de ingang Oase.

Na veertien jaar inventariseren blijken er ingrijpende wijzigingen in de samenstelling van de broedvogelstand te zijn opgetreden.

Het totaal aantal broedparen is weliswaar gestegen, maar dit komt door de toename van enkele struweelbroeders zoals Grasmus en Nachtegaal. Met de soorten van het open duin is het echter droevig gesteld. De Tapuit viel terug van 100 naar 30 paar en het Paapje is nu vrijwel verdwenen.

Met de Zomertortel gaat het snel bergafwaarts. Een telling in de jaren zeventig in het gehele gebied (3400 ha) leverde toen 262 paren op. Nu zijn het er

vermoedelijk minder dan 70. De meeste soorten watervogels zijn ook in aantal teruggelopen. Alleen de Nijlgans nam licht in aantal toe. Interessant zijn de mededelingen over de broedvogelstand in de begraasde duingebieden.

Wulp *Numenius arquata*

De begrazing heeft hier niet geleid tot terugkeer van Paapje, Roodborsttapuit en Wulp. Omdat de koeien liever Riet en lisdodden dan duindoorn- en

kruiwilgtakken aten, namen Rietzanger en Kleine Karekiet af en werd een toename van struweelsoorten vastgesteld.

In een bijlage doet Fred Koning verslag van zijn onderzoek naar roofvogels en uilen in de periode 1987-97. Buizerd en Havik vestigden zich in deze periode, maar Boomvalk en vooral Sperwer kregen het zwaar te verduren.

Dit interessante verslag zou zeker nog aan waarde gewonnen hebben indien ook de gegevens van de vijf BMP-plots in het Zuid-Hollandse deel van dit duingebied in de beschouwingen waren betrokken. Juist dit gedeelte is in het verleden het minst aangetast door vergravingen en kent fraaie overgangen van open duin naar binnenduinstrandbos.

Leden van onze vereniging hebben hier jarenlang onderzoek naar broedvogels gedaan. Hun gegevens zijn jaarlijks in De Strandloper gepubliceerd en bovendien zijn deze gegevens naar het bureau van de sector Ecologie van Gemeentewaterleidingen gestuurd.

Veel moeite om deze gegevens boven water te krijgen behoefde men dus echt niet te doen.

Het zou interessant kunnen zijn de ontwikkelingen in het noorden van de AWD eens te vergelijken met wat er in het Zuid-Hollandse deel gebeurt. Wellicht aardig voor een van onze leden om dat eens uit te zoeken.

EEN BEETJE VOORJAAR EN EEN BEETJE WINTER

Sfeerimpressie uit Amsterdamse Waterleidingduinen. .

Ees Aartse

De kalender geeft nog net geen lente aan maar het weer buiten laat zien dat het toch bijna klopt. Het is zo'n dag om in de Amsterdamse Waterleidingduinen stil te genieten van het ontluikende groen en de vroege zang. Ik besluit deze keer gebruik te maken van de fietsvergunning. Van dat recht om in dat prachtige duingebied te fietsen maak ik wel gebruik, maar nooit misbruik.

Ik neem de ingang bij de Halfwegse Slag waar ik begroet word door mijn vriend de Boomleeuwerik die de laatste jaren weer broedt tussen de Langeveldeberg en het Ronde Bergje. Gelukkig weer broedt mogen we wel zeggen, want het is een weergaloos mooie zanger; een lentegeluid in optima forma. Je wordt blij van dat gejubel boven je. Wat is het helemaal daarboven je? Een zwart vlekje fladderende lentezang.

Wolkenkastelen en banen zonlicht

De Winterkoning in het Grote Vlak zingt me juichend toe. Wat een geluid produceert deze kleine herrieschopper. Via de Houtweg fiets ik in de bergversnelling naar de Kop van het Grote Vlak. Ik zet mijn fiets tegen de zitbank en kijk richting het Haasveld. De frisse dag geurt als een meisje

van vijftien; al meer dan een schoolmeisje maar net nog geen vrouw. De noordenwind bouwt boven de duinen wolkenkastelen op met heldere lichte randen en diepe donkere grotten, waaruit zonnebanen over de duinen rennen.

De dennen bij het Haasveld ogen zwart en richting Westhoek zijn de duinbosjes nog paars van het winterhout. Boven het Haasveld zwieren twee Buizerds en een vrouwtje Blauwe kiekendief wiegelt boven de Westhoek. De droge en goudgele grassen en zeggen golven in het zonlicht. Een Graspieper klimt naar de zon en daalt zingend als een parachute naar beneden.

Ik krijg het koud en loop terug naar mijn fiets. Met halfingeknepen remmen laat ik me over de steile weg naar beneden zakken. In een droge sloot bij het Haasveld bloeit een grote pol gele narcissen en hier en daar breekt het prachtige blauw van de Oosterse sterhyacint door de dorre vegetatie heen.

De Wilde hyacint bloeit echter nog niet. Drie verwilderde restanten van vroegere bewoning.